

Echoscopie tijdens de zwangerschap

Bij St. Antonius Geboortezorg kunnen we tijdens je zwangerschap met een echo het kindje in je buik bekijken. Een echoscopie is een beeldvormende techniek die werkt met geluidsgolven waardoor de organen in jouw lichaam zichtbaar worden. Ook een ongebornen baby kan dus worden gezien.

In de praktijk en uit wetenschappelijk onderzoek zijn tot nu toe geen nadelige of schadelijke effecten bekend van echoscopie tijdens de zwangerschap. Hoewel wij echoscopisch onderzoek dan ook als ongevaarlijk voor jou en je kindje beschouwen, zien wij het wel als een medisch onderzoek waar een reden voor moet zijn.

Meer over echografie

Wanneer een echo?

Waarom kan een echo vroeg in de zwangerschap nodig zijn:

- Om vast te stellen dat het hartje klopt;
- Om vast te stellen dat de zwangerschap zich in de baarmoeder bevindt en niet daarbuiten;
- Om te zien of het een eenling- of meerlingzwangerschap is;
- Om de zwangerschapsduur te controleren en de uitgerekenende datum te bepalen.

Redenen voor een echo later in de zwangerschap kunnen zijn:

- het controleren van de groei van het kindje;
- het controleren van de hoeveelheid vruchtwater;
- het bekijken van de ligging van het kindje;
- het vaststellen van de plaats van de placenta.

Vorbereiding

Voor een echoscopie is geen voorbereiding nodig. Het is wel goed om te weten dat we enkele 'huisregels' hebben t.a.v. de echo-onderzoeken omdat deze onderzoeken veel concentratie vereisen van de echoscopist.

Bij het echo-onderzoek:

- mogen maximaal 2 volwassenen aanwezig zijn;
- mogen geen kinderen aanwezig zijn wanneer dit een 13 of 20 weken echo (SEO of GUO) betreft;
- is het niet toegestaan om foto- of filmopnamen te maken;
- kun je een USB-stick aanschaffen voor eenmalig gebruik om hierop de echofoto's te laten zetten. Dit geldt voor de 20 weken echo. De kosten zijn €4,- per stick. Je kunt bij de echoscopiste aangeven dat je dit wilt en achteraf bij de doktersassistente betalen.

Onderzoek

In- of uitwendige echo

Een echoscopie kan door een echoscopist, verloskundige, arts-assistent, arts-echoscopist of een gynaecoloog worden uitgevoerd. Tijdens het onderzoek geeft de echoscopist je uitleg over wat er precies te zien is.

Een uitwendige echo wordt door de buikwand gemaakt. De huid van de buik wordt ontbloot en er wordt gel op je buik gedaan om de geluidsgolven ongestoord door te laten. De echoscopist beweegt vervolgens met het echoapparaat over je buik. De echo-beelden zijn via een monitor te volgen.

Vroeg in de zwangerschap kan vaak meer informatie gekregen worden via een inwendige echo. Dan wordt een dunne echogeleider in de vagina gebracht. Heb je moeite met deze vorm van inwendig onderzoek, meldt dit dan gerust bij degene die de echo maakt. Soms is later in de zwangerschap een vaginale echo nodig om de lengte van de baarmoedermond te meten of te kijken of de placenta niet te laag ligt.

Vroege echo

Na verwijzing door je verloskundige of huisarts naar de gynaecoloog, kun je bij ons terecht voor een vroege echo. Je kunt ons direct bellen als je test positief is. We proberen de echo zo rond de 7 tot 8 weken zwangerschap (gerekend vanaf de 1e dag van je laatste menstruatie) in te plannen. Vaak kun je dan het hartje al zien kloppen. Ook kun je het kindje al zien. Is er een indicatie dat je zwangerschapsbegeleiding door een gynaecoloog nodig hebt, dan kun je direct een eerste afspraak bij de gynaecoloog plannen. Anders maak je een afspraak bij je verloskundige.

Na de eerste echo kan men vertellen hoeveel weken je ongeveer zwanger bent. Het is dan nog wel te vroeg voor de definitieve bepaling van de uitgerekende datum. De zorgverlener geeft aan de hand van de meting aan wanneer de 10 wekenecho (termijnecho) moet plaatsvinden.

10 wekenecho (termijnecho)

Tijdens deze echo meten we de hoofdstuitlengte van je kindje nogmaals op. Aan de hand hiervan bepalen we de

exacte zwangerschapsduur en de datum waarop je bent uitgerekend.

In je zwangerschap kun je, als je dat wilt, gebruikmaken van twee extra echomomenten, namelijk van een combinatietest en/of een 20 wekenecho.

De NIPT (Niet Invasieve Prenatale Test)

Als je dat wilt kun je uitleg krijgen over de NIPT. Dit is een bloedonderzoek dat mogelijk is vanaf 10 weken, waarbij wordt gekeken of er aanwijzingen zijn dat je kindje een chromosoom afwijking heeft. In het bloed van een zwangere zitten stukjes DNA afkomstig van de placenta. Die stukjes DNA zijn bijna altijd hetzelfde als het DNA van het kindje. Het laboratorium onderzoekt deze DNA fragmenten op chromosoom afwijkingen, Specifiek wordt gekeken naar aanwijzingen voor het [syndroom van Down](https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-downsyndroom) (<https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-downsyndroom>), het [syndroom van Edwards](https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-edwardssyndroom) (<https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-edwardssyndroom>) of het [syndroom van Patau](https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-patausyndroom) (<https://www.pns.nl/nipt/aandoeningen/wat-is-patausyndroom>).

Dit onderzoek is niet verplicht, je kiest na informatie zelf of je de NIPT wilt laten doen of niet.

Meer weten over de NIPT ?

Lees [hier](https://www.pns.nl/documenten/folder_de_nipt_en_de_combinatietest) (https://www.pns.nl/documenten/folder_de_nipt_en_de_combinatietest) meer over de NIPT. De folder is ook beschikbaar in het [Engels](#), [Turks](#), [Arabisch](#) en [Pools](#) (https://www.pns.nl/documenten/folder_de_nipt). Bekijk voor meer uitleg ook [deze video](https://www.pns.nl/nipt/video-nipt) (<https://www.pns.nl/nipt/video-nipt>) over de NIPT.

De 13 wekenecho

Vanaf 1 september 2021 wordt landelijk de 13 wekenecho ingevoerd en kun je als zwangere voortaan ook kiezen voor deze echo. De 13 wekenecho kan gemaakt worden tussen 12+3 en 14+3 weken zwangerschap. Het is medische echo, waarbij alvast bepaalde lichamelijke afwijkingen bij het kindje kunnen worden waargenomen. De 13 wekenecho maakt de 20 wekenecho niet overbodig, omdat rond 20 weken afwijkingen kunnen worden gezien die bij 13 weken nog niet zichtbaar zijn.

De 13 wekenecho is onderdeel van een landelijke wetenschappelijke studie; de IMITAS Studie (IMplementation of first Trimester Anomaly Scan). Omdat het een onderzoek betreft moeten zwangeren van tevoren schriftelijk toestemming geven voor het gebruik van hun gegevens. De resultaten van de studie worden gebruikt om de voor- en nadelen te bepalen van de 13 wekenecho. Tijdens de 13 wekenecho kunnen al sommige (ernstige) afwijkingen opgespoord worden. Zowel de 13 als de 20 wekenecho geven geen volledige garanties op een gezond kindje, niet alle afwijkingen zijn op te sporen met deze echo's.

Het grote voordeel is dat meer tijd beschikbaar komt die kan worden gebruikt om nader (genetisch) onderzoek te doen en meer tijd voor de ouders om beslissingen te nemen.

Nadelen zouden kunnen zijn dat de 13 wekenecho meer onrust en onzekerheid met zich mee brengt. Tijdens dit onderzoek wordt verder ook gekeken hoe zwangeren, partners en zorgverleners deze echo ervaren door middel van online vragenlijsten.

Tijdens deze echo wordt niet gekeken naar het geslacht van het kindje. De echo wordt vergoed door de zorgverzekeraars. Na een uitgebreid gesprek met onze zorgverlener, kies je zelf of je deze echo wilt laten

maken.

Kijk voor meer informatie op [www.pns.nl](https://www.pns.nl/13-wekenecho) (<https://www.pns.nl/13-wekenecho>) (<http://www.pns.nl/>) of [www.13wekenecho.org](https://13wekenecho.org/) (<https://13wekenecho.org/>). Of bekijk deze duidelijke video (<https://www.pns.nl/13-wekenecho/video-13-wekenecho-20-wekenecho>) over de 13 en 20 wekenecho. Er is ook een folder (https://www.pns.nl/documenten/folder-de_13_wekenecho_en_de_20_wekenecho) over de 13 wekenecho. Deze folder is ook in andere talen (https://www.pns.nl/documenten/folder-de_13_wekenecho_en_de_20_wekenecho) als Engels, Turks, Pools of Arabisch beschikbaar.

De 20 wekenecho

Deze echo is in eerste instantie bedoeld om te kijken of jouw kindje geen aangeboren afwijkingen heeft zoals een open ruggetje of een open schedel. Verder bekijken we de ontwikkeling van de organen, of jouw kindje goed groeit en of er voldoende vruchtwater is. Wanneer het vermoeden bestaat dat er een afwijking is, vindt aanvullend onderzoek plaats, zoals een uitgebreid echoscopisch onderzoek (Geavanceerd Ultrageluid Onderzoek, GUO).

Meer informatie lees je in de folder 'Informatie over de 20 wekenecho' (<http://www.rivm.nl/informatie-over-20-wekenecho-incl-vertalingen>). Of bekijk deze duidelijke video (<https://www.pns.nl/13-wekenecho/video-13-wekenecho-20-wekenecho>) over de 13 en 20 wekenecho.

Afwijkingen die herkend kunnen worden tijdens het echoscopisch onderzoek bij 20 weken zwangerschapsduur.

Afwijking	Wat betekent het	Kans op herkenning
Spina bifida (open ruggetje)	Zenuwweefsel beschadigd door niet gesloten zijn wervels	90%
Anencephalie	Afwezig schedeldak	99%
Hydrocephalus *	Te veel water in het hoofdje	60%
Hartafwijking		25 - 50%
Hernia diafragmatica	Defect in spier die borstkas en buikholte scheidt	60%
Omphalocele/ gastroschisis	Buikwanddefect	90%
Grote nierafwijkingen	Afwezige of abnormale nieren	85%
Afwijkende aanleg van botten van armen of benen	Afwezige of andersgevormde botten	90%
Spasticiteit	nooit te zien	
Autisme	nooit te zien	

* ontwikkelt zich soms later in de zwangerschap

Liggingsecho

Rond de 36e week van je zwangerschap wordt een liggingsecho gemaakt. Dit wordt gedaan om met 100% zekerheid vast te stellen of de baby met zijn hoofd of billen naar beneden ligt.

Andere echo's

Daarnaast zijn er soms extra echomomenten waaronder:

Groeiecho's

Er zijn redenen voor het maken van extra echo's om de groei van de baby beter te volgen. Bijvoorbeeld als je vorige kindje te klein of te groot was bij de geboorte of wanneer we met het voelen aan je buik (uitwendig onderzoek) onvoldoende zeker kunnen zijn van een goede groei.

Geavanceerd Ultrageluid Onderzoek (GUO)

Bij sommige vrouwen is bekend dat zij een verhoogde kans hebben op een kindje met een aangeboren afwijking. Bijvoorbeeld doordat zij medicijnen gebruiken, diabetes mellitus hebben of zelf geboren zijn met een aangeboren afwijking. Ook hun partner kan geboren zijn met een aangeboren afwijking. Bij sommige vrouwen kan tijdens de 20 wekenecho verdenking op afwijkingen ontstaan.

In die situaties vindt extra uitgebreid echo onderzoek plaats (GUO). Dit onderzoek wordt verricht door een arts-echoscopist of gynaecoloog. St. Antonius Geboortezorg verricht dit onderzoek in samenwerking met het Wilhelmina Kinderziekenhuis.

Pretecho

Voor uitgebreide foto- en filmopnamen van de zwangerschap in het bijzijn van familie, vrienden en/of kinderen kun je terecht bij [De Geboortezorg](http://www.degeboortezorg.nl/echo/pretecho/_435___NL) (http://www.degeboortezorg.nl/echo/pretecho/_435___NL), locatie Nieuwegein. Zij maken (tegen betaling) 2D, 3D en zelfs 4D pretecho's bij St. Antonius Geboortezorg in Nieuwegein. De echo's worden gedaan door een goed opgeleide echoscopiste die gebruik maakt van de high tech echoapparatuur.

Geslacht van het kind

Tijdens de echo wordt het soms, dus niet altijd, duidelijk wat het geslacht is van het kindje. Er worden geen extra echo's gemaakt om het geslacht van het kindje te bepalen. De voorspelling van het geslacht door de echo is correct in 95% van de gevallen. Degene die bij jou de echo maakt, zal alleen maar het geslacht vertellen als je daarom vraagt. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de voorspelling.

Echofoto's op een USB-stick bewaren

Graag bieden wij bij St. Antonius Geboortezorg de mogelijkheid om de echofoto's tijdens een 20 weken echo (SEO) of een geavanceerd ultrageluid onderzoek (GUO) te bewaren op een USB-stick. Bijzonder om te bewaren. Je kunt bij de echoscopiste aangeven indien je dit graag wilt. De kosten zijn €4,- per USB-stick. De stick is eenmalig te gebruiken hiervoor. Je kunt betalen bij de doktersassistenten aan de balie.

Expertise en ervaring

Bij St. Antonius Geboortezorg bieden we alle zorg rondom zwangerschap en geboorte. Onze specialisten en verpleegkundigen staan 24 uur per dag klaar om jou, je kindje en je partner de beste zorg te kunnen bieden. Bij St. Antonius Geboortezorg werken gynaecologen en verloskundigen zeer nauw samen. We werken vanuit de overtuiging dat iedere zwangere vrouw en haar partner centraal staan in een heel bijzondere fase van hun leven waar wij als zorgprofessionals graag een bijdrage aan leveren: zorgzaam, met plezier en zo persoonlijk mogelijk. Wij werken met passie en warmte en willen je graag net dat beetje meer geven. Elke familie en gezin is uniek. Jullie persoonlijke wensen vinden wij belangrijk. We vormen samen met jullie een hecht team en kijken naar welke zorg op welk moment gewenst is, het beste past en mogelijk is.

Om de kwaliteit van de zorg te waarborgen werkt St. Antonius Geboortezorg ook samen met andere ziekenhuizen zoals met het WKZ en het UMC Utrecht, bijvoorbeeld voor de non-invasieve prenatale diagnostiek (NIPT).

Meer informatie

website deGynaecoloog

Bekijk ook dit filmpje (<https://www.degynaecoloog.nl/informatiefilms/de-13-wekenecho-en-20-wekenecho/>) over de 13 weken echo en de 20 weken echo

Bekijk ook dit filmpje

(<https://www.degynaecoloog.nl/informatiefilms/de-nipt-prenatale-en-neonatale-screeningen/>) over de NIPT en andere prenatale en neonatale screeningen

Onderzoek ongeboren kind

www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl (<https://www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl/>)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Geboortezorg (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg>)

Contact Geboortezorg

T 088 320 64 00